

SOCIETY: รู้หรือไม่ว่า? ไก่กว่า 10,000 ล้านตัว ได้ตายไป
โดยไม่ได้กลายมาเป็นอาหารของมนุษย์ด้วยซ้ำ

แม้ว่าในไทยปัญหาเรื่องโลกร้อนอาจไม่ได้เป็นปัญหาใหญ่อันดับแรกที่เราให้ความสนใจ เพราะเรายังต้องเผชิญกับปัญหาในมิติอื่นๆ อยู่

แต่ในโลกตะวันตก หากใครได้ติดตามข่าวกันมาบ้าง จะเห็นว่าผู้คนเขาใส่ใจเรื่องพวกนี้มากในระดับที่คนรุ่นใหม่ๆ ทำการ 'เลิกกินเนื้อสัตว์สู่โลกร้อน' กันจริงจัง และหากใครศึกษาเทรนด์อาหารในต่างประเทศก็คงรู้ว่านี่คือพื้นฐานของอุตสาหกรรม 'เนื้อสัตว์ที่ทำจากพืช' หรือกระทั่งพบเห็นเมนู 'วีแกน' ได้ทั่วไปตามร้านค้าต่างๆ

อย่างไรก็ดี นี่ก็ไม่ได้หมายความว่าแก้ปัญหาทั้งหมด 'ถูกจุด'

เพราะงานวิจัยล่าสุดที่ตีพิมพ์ลงในวารสาร Sustainable Production and Consumption ในเดือนธันวาคม 2023 นั้นชี้ว่า เอาจริงๆ แล้ว ถึงเราจะหยุดกินเนื้อสัตว์กันจริงจัง แต่การผลิตเนื้อสัตว์ก็ไม่น่าจะหยุดลงได้ และจริงๆ สัตว์ที่เลี้ยงมาเป็นอาหารประมาณ 1 ใน 4 นั้นตายลงก่อนที่จะมาถึง 'โต๊ะอาหาร' ของมนุษย์เสียอีก หรือพูดให้ตรงจุดคือ สัตว์ที่ถูกเลี้ยงมาเป็นอาหารมนุษย์ประมาณ 24 เปอร์เซ็นต์ ได้ตายไปอย่างไร้ค่า กลายเป็น 'ขยะอาหาร' ในที่สุด

และถ้าลดปริมาณตรงนี้ลงได้ มันน่าจะมีประโยชน์มากกว่าการช่วยกัน 'ไม่กินเนื้อสัตว์' คนละไม้คนละมือแบบที่พากันอยู่เสียอีก

แต่ทำไมสัตว์ถึงตายกันมากมายขนาดนั้น? ตัวเลข 24 เปอร์เซ็นต์ ไม่ใช่ใช่น้อยๆ เลยกับความเสียหายอย่างสูญเปล่าของทรัพยากรที่ใช้เลี้ยงสัตว์ให้มนุษย์กิน

ที่จริงสัตว์แต่ละประเภทมีชะตากรรมที่ต่างกันไป แต่จริงๆ แล้ว 90 เปอร์เซ็นต์ ของสัตว์ที่ตายก่อนจะมาถึงมือมนุษย์คือไก่ โดยงานวิจัยได้ประเมินว่าในปี 2019 มีไก่เกือบ 17,000 ล้านตัว ทั่วโลกที่ตายโดยไม่ได้กลายเป็นอาหาร โดยมีสัตว์ชนิดอื่นๆ ทั่วโลกตายรวมกันประมาณ 1,000 ล้านตัว เท่านั้น

แน่นอน ไก่คือเนื้อสัตว์ที่มนุษย์ทั่วโลกบริโภคกันมากที่สุด ตายเยอะสุดก็ไม่แปลกอะไร แต่ตายกันไปจำนวนขนาดนี้แล้วอุตสาหกรรมนี้ก็ไม่น่าจะเลี้ยงไก่แบบทิ้งขว้างหรือเปล่า? เพราะมันก็ของซื้อของขาย

ทำไมถึงเป็นแบบนี้? คำตอบคือ ในทุกๆ กระบวนการ กว่าไก่จะมาถึงมือผู้บริโภค จะมีการสูญเสียของเนื้อไก่ ซึ่งเราก็คงอยากจะได้กลมๆ ง่าย ๆ ให้เห็นตามที่จะอธิบายต่อไปนี้ โดยต้องย้ำว่าตัวอย่างต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของอุตสาหกรรมเนื้อไก่ในอเมริกา ที่งานวิจัยวาดภาพให้เห็น และถ้าเป็นอุตสาหกรรมเนื้อไก่ที่อื่นๆ สถานการณ์ก็อาจต่างออกไป

การเลี้ยงไก่เชิงอุตสาหกรรม ไก่จะถูกคัดเลือกเฉพาะสายพันธุ์ที่ให้เนื้อเยอะเพื่อเป็นอาหาร (ที่เรียก 'ไก่เนื้อ' นี้แหละ) และไก่แบบนี้ที่จริงอ่อนแอมาก มันเลยตายง่ายกว่าไก่พันธุ์ดั้งเดิมอยู่แล้ว และเมื่อมาประกอบกับการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรมที่เลี้ยงอย่างแออัด มันก็ยิ่งตายง่าย

แน่นอนว่าเขาอัดยาปฏิชีวนะและสารเคมีเข้าไปให้มันตายยาก แต่โดยรวมคือไก่จะตายในฟาร์มประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ของไก่ที่เลี้ยงมาตั้งแต่แรกทั้งหมด และแน่นอน ฟาร์มก็จะคิดว่านี่คือปริมาณการสูญเสียที่รับได้

จากฟาร์ม ไก่จะถูกส่งไปโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งในหลายครั้งอยู่ไกลมาก และไก่ที่เบียดเสียดกันอย่างแออัดในกรงก็จะตายอยู่ในนั้น

ตรงนี้เองที่ไก่จะตายไปประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์ ของไก่ที่เลี้ยงไว้ในตอนแรก แต่เขาก็ก็นับว่าเป็นความสูญเสียที่รับได้ เพราะการขนส่งไก่แบบไม่แออัด มันจะเพิ่มต้นทุนการขนส่งยิ่งกว่า

เมื่อถึงโรงฆ่าสัตว์ ก็จะถูกชำแหละส่งพวกพ่อค้าส่งและค้าปลีกต่อไป

ซึ่งบรรดาร้านค้าปลีกและร้านอาหารต่างๆ ที่รับซื้อ 'เนื้อไก่' ไปแล้ว ก็มีไก่ที่ขายไม่หมดจนต้องทิ้งบ้าง ซึ่งปริมาณเนื้อไก่ที่ต้องทิ้งไปในแต่ละปีของพวกร้านค้าปลีก คิดเป็น 12 เปอร์เซ็นต์ ของไก่ที่เลี้ยงมาให้มนุษย์กิน และสำหรับร้านค้าปลีก การต้องทิ้งเนื้อสัตว์ไปในปริมาณเท่านี้ก็ถือว่ายังรับได้อยู่

จะเห็นว่าแต่ละกระบวนการผลิตเนื้อไก่ให้ถึงมือผู้บริโภคนั้น มันจะค่อยๆ เกิด 'ขยะอาหาร' สะสมกันคนละเล็กละน้อย และนี่แหละที่มาของ 24 เปอร์เซ็นต์ ของเนื้อไก่ที่สูญหายไปโดยไม่ได้กลายเป็นอาหาร

จะเห็นได้เลยว่า ภายใต้กระบวนการทั้งหมดนี้ ถึงเราจะกินเนื้อไก่แบบหมดเกลี้ยงไม่เหลือทิ้ง หรือกระทั่งหยุดกินเนื้อไก่ไปเลย ปีๆ หนึ่งมันก็จะยังมีไก่จำนวนมากต้องตายลงอยู่ดี และมันทำให้เห็นเลยว่า การช่วยกันลด 'ขยะอาหาร' คนละไม้คนละมือมันไม่เพียงพอ

แล้วต้องทำยังไง? หลักๆ คือเขาบอกว่ามันต้องไปแก้ที่กฎหมายและระเบียบในขั้นตอนต่างๆ ที่จะทำให้ 'ขยะอาหาร' น้อยลง เพราะจริงๆ มันทำได้ตั้งแต่ให้ฟาร์มเลี้ยงไก่สายพันธุ์ที่แข็งแรงขึ้น เลี้ยงไก่แบบไม่แออัด ขนส่งไก่แบบไม่แออัด รวมถึงการที่ร้านค้าไม่สั่งเนื้อสัตว์มาแบบ 'เหลือทิ้ง'

เรื่องพวกนี้ซับซ้อน เป็นเรื่องเชิงนโยบาย ใช้กลไกแบบ 'ให้รางวัล' หรือ 'ลงโทษ' ก็ได้ มันเป็นเรื่องที่คุยกันได้ยาวๆ

แต่ประเด็นคือ เราต้องเลิกคิดกันก่อนว่าการช่วยกันหยุดกินเนื้อสัตว์มันจะเป็นทางออกทางเดียว หรือกระทั่งเป็นหนทางที่ดีที่สุด เพราะปัญหาที่เล่ามาทั้งหมดนี้สามารถแก้ได้ด้วยการวางมาตรการลด 'ขยะอาหาร' ในเชิงธุรกิจและกระบวนการผลิตด้วยเช่น

[#SOCIETY](#) [#BrandThink](#)

[#CreateaBetterTomorrow](#)

อ้างอิง: Vox. We raise 18 billion animals a year to die — and then we don't even eat them. <https://tinyurl.com/3rz4k5e9>